

ตราสัญลักษณ์
งานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในโอกาสทรงพระชนมายุ ๕ รอบ ๖ เมษายน ๒๕๕๘

พระมหากษัตริย์คุณสมเด็จพะเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ต่อวงการห้องสมุด

“พระอัจฉริยภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ”

เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ 5 รอบ
ในวันที่ 2 เมษายน 2558 และเพื่อเฉลิมฉลองวันแม่แห่งชาติ ในวันที่ 12 สิงหาคม 2558

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

“ด้วยเหตุที่ทรงตระหนักในพระราชหฤทัยว่า การศึกษานั้นคือการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน”

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจมากมาย ที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ทำให้วารสารอินโฟแชนร์ ของยูเนสโก ตีพิมพ์บทความเฉลิมพระเกียรติ และถวายพระสมัญญาว่า “เจ้าฟ้าไอที”

“โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ” เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2539 จนถึงปัจจุบัน โดยแต่ละโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการใช้ไอที ในการเพิ่มคุณภาพชีวิต และพัฒนาผู้ด้อยโอกาส โดยมีกลุ่มเป้าหมายของโครงการฯคือ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส เช่น เด็กนักเรียน ในชนบทห่างไกล ผู้พิการ เด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล ผู้ต้องขัง และเด็กและเยาวชนในสถาน พินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นหน่วยงานของรัฐ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้การสนับสนุนเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ จำเป็นแก่โรงเรียน/หน่วยงานในโครงการ สนับสนุนสื่อการเรียนการสอน พัฒนาความรู้ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการประยุกต์ใช้แก่บุคลากร และผู้ด้อยโอกาสในสังคม และการดำเนิน กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มโอกาสในการศึกษา การอาชีพ และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

“ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการลงทุนที่สำเร็จยิ่ง
ในการพัฒนาประเทศ เราใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์ด้วยวิธีต่างๆ ในบรรดาปัจจัยต่างๆที่มีความสำคัญ
ต่อการพัฒนานั้น ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด
มีการพูดกันมากในเวลานี้เรื่องในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
การพัฒนาแบบยั่งยืน และมีแนวทางต่างๆ ที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศ
มาใช้ในการพัฒนาการศึกษาอยู่มาก เพื่อกระจายโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา
อันจะส่งผลต่อเนื่องให้การพัฒนาประเทศโดยรวมประสบผลสำเร็จ ”

พระราชดำรัส งาน “ ไอทีเฉลิมพระเกียรติ: เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประชาชน ” วันที่ 2 มิถุนายน 2538

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปี 2538 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม ผู้ด้อยโอกาสโดยเฉพาะโรงเรียนในชนบท ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือไอซีที (ICT: Information and Communication Technology) เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้เพื่อให้มีโอกาสในการยกระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และเผยแพร่ผลงานหรือถ่ายทอดส่วนที่สำเร็จด้วยดีแก่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรงในเรื่องนั้นๆ เพื่อรับช่วงต่อในการขยายผลในวงกว้างต่อไป กิจกรรมที่ดำเนินงานครอบคลุม 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน: เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยี โดยจัดโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นแก่โรงเรียนที่ขาดแคลน ได้ดำเนินกิจกรรมดังนี้

- การสนับสนุนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ที่สนับสนุนการใช้ไอซีทีในการศึกษา
- การพัฒนาบุคลากรซ่อมบำรุงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เบื้องต้น

2. ด้านสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ เนื้อหา และสื่อ: ได้ดำเนินกิจกรรมดังนี้

- ระบบ e-Learning ของการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (eDLTV)
- การส่งเสริมการใช้บทเรียน SAS Curriculum Pathways ในประเทศไทย

3. ด้านพัฒนาศักยภาพครู และผู้บริหาร นักเรียน: ได้ดำเนินกิจกรรมดังนี้

- บูรณาการไอซีทีในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
- การพัฒนาทักษะด้านอิเล็กทรอนิกส์และการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- ไอทีเพื่อการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
- ไอทีเพื่อการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

4. ด้านการประยุกต์ใช้ไอซีทีเพื่อจัดการเรียนรู้: เพื่อให้ครูสามารถประยุกต์ใช้ไอซีทีจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนได้ความรู้ รวมถึงพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 ได้ดำเนินกิจกรรมดังนี้

- การเรียนรู้สู่การเป็นครูยุคใหม่ในการใช้เทคโนโลยีเว็บ 2.0 จัดการเรียนรู้ด้วยโครงการ
- สังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาเยาวชนนักคิด (KIDkids)

การดำเนินงานที่ผ่านมาของโครงการไอทีเพื่อการศึกษา

1. โครงการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยสื่อ Physics Cyber Lab
2. โครงการคัดเลือกบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและจัดทำแผนการสอนเพื่อเผยแพร่ระดับประถมศึกษา
3. โครงการพัฒนา และเผยแพร่การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนการสอนระดับมัธยมและประถมศึกษา
4. โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครนายก
5. โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อคนพิการ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงตั้งพระทัยที่จะช่วยพัฒนาคนพิการในประเทศไทย ให้ยึดหลักการดำรงชีวิตอิสระ (Independent Living) ในการใช้ชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กพิการให้ได้มีโอกาสใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ การสร้างความรู้ พัฒนาทักษะต่างๆ เพื่อสามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้ดีขึ้น ช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้น เป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของคนพิการ รวมทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป นอกจากนี้ได้พระราชทานกรณีศึกษาที่มีความพิการหลากหลายที่ทรงได้พบจากการเสด็จพระราชดำเนินในที่ต่างๆ ให้คณะกรรมการโครงการฯ ช่วยคิดค้น ต้นแบบ เครื่องมือ หรือเทคนิคการจัดการเพื่อให้คนพิการสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งจัดการอบรมการใช้งานเครื่องมือต่างๆ ให้กับคนพิการและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมีการติดตามประเมินผลโครงการทุกปี

ในการดำเนินงานโครงการฯ ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยและพัฒนาระบบสารสนเทศ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technologies) โปรแกรมและ/หรือสื่อการสอน เพื่อให้คนพิการได้ใช้งานในราคาที่ย่อมเยากว่าการนำเข้าจากต่างประเทศ โดยอุปกรณ์หรือระบบสารสนเทศเหล่านี้จะช่วยให้นักพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระได้มากขึ้น ลดการพึ่งพาผู้ใกล้ชิด อันจะส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นอกจากการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบหรืออุปกรณ์ดังกล่าวแล้ว โครงการฯ ยังจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ โปรแกรม สื่อการเรียนการสอน จากต่างประเทศ เพื่อนำมาทดลองใช้ที่โรงเรียนสำหรับเด็กพิการ และศึกษารูปแบบของการนำไปใช้ที่เหมาะสม

สำหรับคนพิการแต่ละประเภท ตลอดจนประเมินผลการใช้งาน เพื่อพิจารณาถึงแนวทางการขยายผล เพื่อให้มีจำนวนผู้ที่ได้รับประโยชน์กว้างขวางขึ้นต่อไป

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อคนพิการ ได้เริ่มดำเนินการที่โรงเรียนศรีสังวาลย์ ซึ่งเป็นโรงเรียนสำหรับเด็กพิการร่างกายเป็นแห่งแรก เมื่อปี พ.ศ.2541 ซึ่งการดำเนินงานได้ผลเป็นที่น่าพอใจ และเป็นแบบอย่างของการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกไปใช้ในการเรียนการสอนสำหรับคนพิการที่ดีที่สุดแห่งหนึ่ง จากนั้นจึงขยายผลต่อไปยังโรงเรียนสำหรับคนพิการประเภทอื่นๆ รวมทั้งมีกรณีศึกษาพระราชทานให้คณะกรรมการได้ให้การช่วยเหลือ โดยมีโครงการย่อย 3 โครงการที่ดำเนินการอยู่ดังนี้

- โครงการกรณีศึกษาพระราชทาน ได้แก่ การให้การช่วยเหลือ น.ส.ตอยยีปะห์ ลือแม่, ดช.อัปดุลเลาะ บาราฮาแม, ดช.ปัฐน์ เทพรัตน์, ดช.ชนศักดิ์ ณ เชียงใหม่ เป็นต้น
- โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยได้ดำเนินการในโรงเรียนศรีสังวาลย์, โรงเรียนกาวิละอนุกุล, ศูนย์สงเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อน ภาคเหนือ, โรงเรียนโสตศึกษา และโรงเรียนที่นักเรียนตาบอดเรียนร่วมในจังหวัดนครราชสีมา โครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนตาบอดเรียนสาขาวิทยาศาสตร์
- โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพในโรงพยาบาล

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล เพื่อให้เด็กป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาลได้ใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีในการเรียนรู้ สร้างความเพลิดเพลิน และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กป่วยซึ่งจะขาดโอกาสทางการศึกษา เมื่อต้องพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลอย่างต่อเนื่อง เป็นเวลานาน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริว่า เด็กป่วยที่ต้องอยู่ในโรงพยาบาลเป็นเวลานานจะขาดโอกาสในการศึกษา จึงควรมีครูมาช่วยประเมินดูว่า เด็กควรจะได้รับการสอนหรือพัฒนาทักษะในเรื่องใด ที่จะเหมาะสมกับอายุระดับชั้นเรียน หรือสภาพร่างกายของเด็กแต่ละคน แล้วทำการสอนหรือให้การศึกษแก่เด็กเหล่านั้นในระหว่างที่เจ็บป่วยอยู่ที่โรงพยาบาล

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ได้ทอดพระเนตรการเรียนการสอนเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังที่โรงพยาบาลได้รับความร่วมมือจากกระทรวงศึกษาธิการส่งครูมาประจำ ครั้งนั้นทรงพบปัญหาว่า มีครูไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน (หรือเด็กป่วย) ต้องแบ่งกันสอน ส่วนหนึ่งสอนในห้องเรียน อีกส่วนหนึ่งไปสอนตามเตียงผู้ป่วยซึ่งมีจำนวนมาก ในขณะที่ครูมีเพียงสองคน จึงทรงมีพระราชดำริให้นำคอมพิวเตอร์มาช่วยเสริมหรือทดแทนครูในบางเรื่อง เพราะเด็กสามารถเรียนหรือเล่นด้วยตนเองได้ และบางโปรแกรมยังให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ทำให้เด็กลืมความเจ็บป่วยลงได้ นอกจากนี้ยังสามารถใช้คอมพิวเตอร์ช่วยพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาทักษะเฉพาะด้านให้แก่เด็กบางกลุ่ม บางประเภทที่มารับการรักษาในโรงพยาบาล เช่น เด็กออทิสติก หรือเด็กที่มีปัญหาเรื่องการพูดหรือการสื่อสาร ที่ต้องการฝึกพูดได้ด้วย

ในระยะแรก ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินการในลักษณะนำร่อง 4 โรงพยาบาลที่มีการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กเจ็บป่วยเรื้อรังอยู่แล้ว โดยเริ่มเอาคอมพิวเตอร์เข้าไปเสริมการเรียนการสอนของครู พบว่า “ศูนย์คอมพิวเตอร์เพื่อเด็กป่วย” ในโรงพยาบาล ได้มีบทบาทช่วย

เยียวยาจิตใจเด็กที่เจ็บป่วยทางร่างกายให้รู้สึกคลายความเจ็บปวดและไม่กลัวโรงพยาบาล และยังเสริมต่อการศึกษาในช่วงเวลาที่เด็กไม่สามารถไปโรงเรียนได้

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ.2538 เพื่อให้เด็กป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาลได้ใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีในการเรียนรู้ สร้างความเพลิดเพลิน และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กป่วยซึ่งจะขาดโอกาสทางการศึกษา เมื่อต้องพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

เนื่องจากเด็กที่ป่วยเรื้อรัง จะไม่สามารถไปเรียนได้เหมือนเด็กปกติทั่วไป ทำให้ต้องขาดเรียน โดยพระองค์พระราชทานห้องเรียนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กป่วยในโรงพยาบาล ปัจจุบันมีโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการ 26 แห่ง มีครูในโรงพยาบาลที่ดูแลและสอนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้กับเด็กป่วยอย่างใกล้ชิด รวมทั้งมีการเรียนผ่านคอมพิวเตอร์หรือ EDLTV ซึ่งทำให้เด็กสามารถเรียนต่อได้โดยไม่ต้องขาดเรียนเป็นเวลานาน

ต่อมากระทรวงสาธารณสุข ได้เห็นประโยชน์ของโครงการและได้สนับสนุนงบประมาณในการขยายโครงการออกไปยังโรงพยาบาลต่างจังหวัดในสังกัดของกระทรวงอีกด้วย

**โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน
ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี**

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนในสถานพินิจได้รับความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ระหว่างที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯ เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนต่อและการประกอบอาชีพ สร้างความภาคภูมิใจในตนเอง และสร้างกำลังใจในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เติบโตได้อย่างมีคุณค่าในสังคมต่อไป

**สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
มีพระราชดำริว่า เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ
และคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นวัยที่น่าจะเรียนรู้เทคโนโลยีได้เร็ว
ถ้าเยาวชนมีทักษะเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ก็น่าจะนำไปใช้ประกอบอาชีพได้**

ในการประชุมคณะกรรมการโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2554 องค์ประธานฯ ทรงมีพระราชดำริให้ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เนื่องจากในสถานพินิจฯ มีเยาวชนอายุ 18-24 ปีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นวัยที่น่าจะเรียนรู้เทคโนโลยีได้เร็ว อีกทั้งเยาวชนจะอยู่ในสถานพินิจฯ ไม่นาน ถ้าเยาวชนมีทักษะเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ก็น่าจะนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ โดยอาจพิจารณาจัดเป็นหลักสูตรระยะสั้นที่เน้นสอนตามความต้องการของตลาดแรงงาน

ดังนั้น โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้จัดทำ “โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กและเยาวชนในสถานพินิจได้รับความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ระหว่างที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯ เยาวชนได้สร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากความรู้ที่ได้รับ อันจะสร้างความภาคภูมิใจให้ตนเอง และนำความรู้และทักษะด้านคอมพิวเตอร์ไปใช้ประโยชน์ต่อไปหลังจากออกจากศูนย์ฝึกฯ ได้ ทั้งนี้ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้คัดเลือกศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน มาเข้าร่วมโครงการจำนวน 5 แห่ง ดังนี้

1. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกาญจนาภิเษก จ.นครปฐม
2. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จ.สมุทรปราการ
3. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปราณี จ.นครปฐม
4. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านอุเบกขา กรุงเทพมหานคร
5. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านปิง จ.ชลบุรี

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้ต้องขัง ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้ต้องขัง เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ.2540 ด้วยพระราชปณิธานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการเสริมสร้างโอกาสพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพของผู้ต้องขัง ให้ได้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ และการประกอบอาชีพ กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินโครงการจัดการศึกษาวิชาชีพคอมพิวเตอร์ให้กับผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้และทักษะเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ ระหว่างที่อยู่ในที่คุมขัง ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อสร้างรายได้และคุณค่าต่อตนเอง และนำไปประกอบอาชีพได้เมื่อพ้นโทษ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริว่า ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดและต้องรับโทษอยู่ในเรือนจำนั้นยังเป็นผู้ที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นคนดีได้ หากได้รับการอบรมความรู้ด้านศีลธรรม คุณธรรม ควบคู่ไปกับการอบรมให้ความรู้ด้านวิชาการ โดยเฉพาะวิชาการที่สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ เมื่อพ้นโทษ และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เช่น วิชาการด้านคอมพิวเตอร์ หากผู้ต้องขังได้รับการอบรมความรู้ความสามารถในด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่แล้ว เมื่อพ้นโทษจะสามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับระหว่างต้องโทษ ไปประกอบอาชีพสุจริตเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติต่อไป

เป็นโครงการที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ริเริ่มได้จัดทำห้องเรียนคอมพิวเตอร์ในเรือนจำและสอนคอมพิวเตอร์ให้แก่ผู้ต้องขัง ตั้งแต่วิชาขั้นพื้นฐานไปจนถึงระดับสูง การมีความรู้และทักษะเหล่านี้ ทำให้ผู้ต้องขังมีรายได้จากการรับจ้างพิมพ์หรือออกแบบสิ่งพิมพ์ต่างๆ ระหว่างที่ ต้องโทษคุมขัง นอกจากนี้ ผู้ต้องขังหลายคนที่อยู่ในโครงการ เมื่อพ้นโทษออกไป ได้ไปทำงานในบริษัทเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ หรือไปทำธุรกิจซ่อมคอมพิวเตอร์ของตนเอง

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้ต้องขัง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ระหว่างที่อยู่ในที่คุมขัง ผู้ต้องขังสามารถนำความรู้ และทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้เมื่อพ้นโทษ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อสร้างรายได้และคุณค่าต่อตนเอง ทั้งนี้ เริ่มดำเนินโครงการจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน นář่อง 4 แห่ง จากนั้นกรมราชทัณฑ์ได้พิจารณาคัดเลือกเรือนจำ/ทัณฑสถาน 21 แห่ง เพื่อขยายผลการดำเนินงาน ทำให้ในปัจจุบันมีเรือนจำ/ทัณฑสถานที่เข้าร่วมทั้งสิ้น 25 แห่ง โดยทุกเรือนจำ/ทัณฑสถานมีการจัดการเรียนการสอนวิชาที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรระยะยาว ได้แก่ หลักสูตรคอมพิวเตอร์เบื้องต้น คอมพิวเตอร์พื้นฐาน การเรียนระดับ ปวช., ปวส. เป็นต้น

นอกจากการเรียนคอมพิวเตอร์พื้นฐานและการออกแบบแล้ว ในกลุ่มผู้ต้องขังยังได้รับการอบรมให้สามารถทำหนังสือเสียงมัลติมีเดีย ที่เรียกว่า เดซี (DAISY-Digital Accessible Information System) เพื่อใช้สำหรับผู้ไม่สามารถอ่านตัวพิมพ์ได้ เช่น คนตาบอด โดยเป็นความร่วมมือระหว่างโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ทัศนสถานหญิงกลางบางเขน และทัศนสถานบำบัดพิเศษกลางสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีได้พระราชทานงบประมาณสำหรับการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ และจัดทำห้องบันทึกเสียง และมีวิทยากรจาก DAISY Consortium ประเทศญี่ปุ่น เดินทางมาฝึกอบรมการทำหนังสือเสียงให้แก่ผู้ต้องขัง

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ได้ว่าจ้างให้นักโทษที่ผ่านการอบรมในโครงการช่วยแปลงหนังสือยอดนิยมให้เป็นหนังสือมัลติมีเดียในรูปแบบของเดซี เพื่อใช้ในห้องสมุดของสมาคม ในการให้บริการแก่คนตาบอดที่เป็นสมาชิกทั่วประเทศ ผลที่ได้จากโครงการนี้นอกจากจะทำให้มีหนังสือดีๆ สำหรับคนพิการได้อ่านแล้ว ยังทำให้นักโทษมีความรู้สึกที่ดีและภูมิใจในตนเองด้วย